

ART × RIUM

17. - 20. 10. 2022

spojenie

Milí naši čitatelia,

odštartovali sme 12. ročník nášho medzinárodného festivalu vysokých umeleckých škôl – **ARTORIUM 2022** - spojenie!

Prihovárime sa vám opäť, aby sme – prostredníctvom tohto festivalového denníka – nadviazali s vami spojenie a mohli vám každý deň prinášať zaujímavé informácie z diania na festivale. Aj tento rok sa môžeme spoločne tešiť na bohatý program s medzinárodnou účasťou. Čakajú nás workshopy, divadelné predstavenia, filmové bloky, koncerty, výstavy a aj obľúbený off program... Prvý festivalový deň odštartoval workshopom so švajčiarskou lektorkou pohybového umenia *Isabellou Giampaolo* s názvom *Tvorba začínajúca improvizáciou a pozorovaním*.

WORKSHOP: TVORBA ZAČÍNajúCA IMPROVIZáciOU A POZOROVANÍM (1. časť)

Lektor: **Isabella Giampaolo/Švajčiarsko**

Hlavnou náplňou workshopu bolo pozorovanie svojho tela, i tela druhého človeka, počas rôznych improvizáčnych pohybových cvičení. Workshop prebiehal formou komunity, ktorú sme počas celého jeho trvania vytvárali. Najprv sme sa zoznámili, samozrejme v podobe pohybu. Následne sme sa rozcvičili, pričom sme mali venovať sústredenú pozornosť každému pohybu nášho tela, sledovať jeho reakcie. Vnímali sme v sebe každé pnutie, každý fyzický impulz. Naše telo nám odpovedalo. Viac či menej príveto.

„Workshop začal tak, že všetci účastníci vytvorili jednu skupinu a cez cvičenia sa medzi sebou spoznali, a to prispelo k uvoľneniu atmosféry. Pani Giampaolo cvičeniami, ktoré sa vzťahovali najmä na telo a „počúvanie reči“ pohybu sa snažila nájsť vnútorný a univerzálny jazyk, ktorým účastníci tohto projektu mali komunikovať.“
(**Jana Švecová**)

Po dôkladnej rozcvičke nasledovala prvá úloha – vytvoriť z nášho tela *tvary v priestore*. Na teraz šlo stále o individuálne vnímanie vlastného tela,

uvedomovania si jeho reakcií i pohybových možností. Najprv sme tvorili iba tvary zložené z rovných čiar, neskôr sme pridali aj oblé línie. Materiál k tomuto cvičeniu bolo „iba“ *vlastné telo a priestor miestnosti*. Také jednoduché a pritom s toľko možnosťami... Objavovali sme geometrické línie, ktoré sa dajú vytvoriť za pomoci toho elementu, vďaka ktorému fungujeme v tomto materiálnom svete – za pomoci vlastného tela. Miestnosť sa zrazu premenila na najrôznejšie sa ohýbajúce bytosti. Hýbali sme sa slobodne a s citlivosťou na každý pohyb. Potom sme sústredili našu pozornosť na skutočnosť, akým spôsobom nás ovplyvňuje prítomnosť druhých ľudí, špeciálne prítomnosť ich tiel, nakoľko sme pracovali v úplnej tichosti. *Jediné, čo sme vnímali, bolo naše telo a telá druhých ľudí nachádzajúcich sa v miestnosti*.

Všímali sme si, kedy a ako zareagujeme. Keď sa pohne jediný človek v miestnosti, reagujú na to zmysly každého z prítomných. Potom pani lektorka doteraz zadané inštrukcie zdvihla o latku vyššie – mali sme vnímať rodiace sa vzťahy medzi nami. Priblíženie niekoho ku mne, vo mne zákonite niečo vyvolalo, akúsi reakciu. *Moja bytosť sa dala do pohybu – či už do vonkajšieho alebo vnútorného...*

(**Mária Vavrovičová**)

V prvý festivalový deň sme mali možnosť vidieť prvú festivalovú monodrámu.

MONODRÁMA

Michail A. Bulgakov: PSIE SRDCE

V monodráme s názvom **Psie srdce** účinkoval **Kevin Ivanko** (poslucháč piateho ročníka herectva na Akadémii umení v Banskej Bystrici) a zrežiroval ju **Matúš Hollý** (absolvent herectva a v súčasnosti poslucháč III. stupňa štúdia na Akadémii umení v Banskej Bystrici). Monodrámu spracovali na motív novely M.A. Bulgakova *Psie srdce*. Keď sa pozrieme na tému monodrámy z metaforického hľadiska, tak každý z nás sa môže stať podobným psíčkom. Inscenačný tím mieril „na psíkov“, ktorým je niečo sľúbené, preto poslúchajú, ale „to sľúbené“ neprichádza; odkazovali na tých ľudí, ktorí majú psíkov namiesto iných ľudí; ale aj na tému ľudského omladenia. Každý divák si v monodráme našiel svoju tému na premýšľanie.

ART × RIUM

17. - 20. 10. 2022

spojenie

Na javisku sme mohli vidieť veľmi jednoduchú scénu. Na pravej strane sa nachádzal biely paravan a z ľavej strany bola natiahnutá dlhá biela plachta, ktorú herec využíval ako tieňohru. Pomocou nej stvárňoval ďalšie postavy. Uprostred hracieho priestoru sa nachádzalo mohutné kožené kreslo a niekoľko metrov od neho psia miska s vodou a drevený glóbus.

Predstavenie sa začalo krátkou etudou psa, ktorého trápili blchy a bežné psie problémy. Herec mal na sebe hnedý kabát, psí goliér a hlavu mal obviazanú bielym obvazom. Tieto prvky naznačovali, že bol po operácii. Herec si svojou etudou psa získal všetkých divákov hneď v úvode. Celá začiatková scéna bola, podľa môjho názoru, veľmi pekne pohybovo stvárnená. Počas deja sme sledovali ako sa túlavý pes Baryk (kvôli bizarnej operácii) menil na človeka – a ten mal v sebe psie vlastnosti. Herec si zachoval niektoré, či už pohybové alebo mimické prvky, ktoré pri zmene na človeka veľmi prirodzene opakoval. Príbeh skončil Barykovou smrťou po tom, ako sa zistilo, že bol len obyčajnou pokusnou bábkou v rukách Doktora.

Monodráma bola, podľa môjho názoru, postavená na hravosti – a tú ocenili aj diváci. A aj napriek téme a politickým otázkam, ktoré sa v monodrame nachádzali, si zachovala nadhľad. Ako povedal aj režisér Matúš Hollý: „Hlavne sme sa hrali s herectvom, keďže sme herci. Aby to bolo hravé; a aby to bavilo diváka. To bol hlavný cieľ monodrámy.“

Prečo ste si zvolili práve tento príbeh?

Kevin Ivanko: Kvôli politickým súvislostiam. Som veľmi zaniatený Bulgakovec. 😊 Matúš ma od toho aj odhovára, že je to príliš politické. Práve preto som si to vybral - kvôli tomu, že som tam videl súvislosti s dneškom.

Z ťažšej témy ste prešli do humoru. Spravili ste to s nadhľadom - bolo za tým aj niečo viac? Alebo len pocit, že chcete baviť divákov?

Matúš Hollý: Nie, že baviť, ale ono to ten divák potom tak ľahšie berie, keď je to povedané s humorom. Boli sme vedení k tomu, že v každej komédii je treba hľadať tragédiu a zas opačne. A to sme sa snažili uplatniť aj tu.

Diváci si monodrámu skutočne užívali, boli vtiahnutí do deja až do poslednej sekundy.

(Rebeka Makovická)

Isabella Giampaolo: MATR.

Prvý festivalový deň uzatvorila unikátna monodráma MATR. zo Švajčiarska. Účinkovala v nej herečka (autorka, lektorka workshopov) *Isabella Giampaolo*, ktorá má za sebou roky praxe a svojou šikovnosťou a talentom sa prebojovala k niekoľkým diplomom na rôznych školách. Divákov na prvý pohľad mohla zaujať scénografia v bielej farbe. Herečka nám hneď na začiatku ukázala svoju šikovnosť a ohybnosť tela. S absolútnou sústredenou sme mohli vidieť kontrolu každého jej svalu a veľmi ostré, no premyslené pohyby. Táto monodráma v sebe niesla aj prvky pantomímy. Divákov si získala aj svojím zmyslom pre humor a prácou s mimikou.

(Viktória Murzová)

V diskusii po predstavení nám poodhalila kúsok so svojho súkromného života. Dozvedeli sme sa, že monodrámu tvorila sama a na základe nepríjemnej životnej skúsenosti. Prezradila, že s vytvorením scény jej pomáhal otec (umelec - maliar). Podotkla, že vo svojom počítači má viac ako 60 hodín záberov samej seba zo skúšobného procesu, ktoré jej pomohli lepšie uchopiť dramatickú situáciu.

Počas diskusie zaznela aj otázka, či pri tvorbe emočne netrpela, keď sa venovala veľmi citlivej téme. Na otázku s miernym úsmevom odpovedala, že trpela, aj si poplakala, ale naučila sa s emóciami pracovať.

Nakoniec nám prezradila, že by rada s touto monodramou aj naďalej cestovala a možno ju neskôr aj celú preložila do angličtiny.

Mali sme krásny umelecký zážitok. Ďakujeme!
(Lukas Proksa)

Prajeme vám, aby tohtoročný festival

ARTORIUM 2022

bol pre vás inšpiratívny a radostný.

Spojíme sa s vami aj zajtra...